Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

15. juli 2021 *

»Appel – personalesag – disciplinær forfølgning – disciplinær sanktion – fastsættelse af denne sanktion – fradrag i pensionen – domfældelse i straffesag og et civilt søgsmål ved de nationale domstole – hel eller delvis erstatning for ikke-økonomisk skade, der er påført Den Europæiske Union – ingen indvirkning på denne erstatning – artikel 10 i vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union – ligebehandlingsprincippet – proportionalitetsprincippet«

I sag C-851/19 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 19. november 2019,

DK først ved avocats S. Orlandi og T. Martin, derefter ved S. Orlandi,

appellant,

den anden part i appelsagen:

Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) ved S. Marquardt og R. Spáč, som befuldmægtigede,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Arabadjiev, og dommerne A. Kumin, T. von Danwitz (refererende dommer), P.G. Xuereb og I. Ziemele,

generaladvokat: G. Hogan,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 26. november 2020,

afsagt følgende

* Processprog: fransk.

Dom

1 DK har med appellen nedlagt påstand om ophævelse af dom afsagt af Den Europæiske Unions Ret den 10. september 2019, DK mod EU-Udenrigstjenesten (T-217/18, ikke trykt i Sml., EU:T:2019:571), hvorved Retten frifandt Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) i et søgsmål med påstand dels om annullation af en afgørelse truffet af EU-Udenrigstjenesten den 23. maj 2017 om at pålægge ham en disciplinær sanktion (herefter »den omtvistede afgørelse«), dels om erstatning for det tab, som han hævder at have lidt som følge af EU-Udenrigstjenestens tilsidesættelse af hans ret til forsvar under en straffesag, der var indledt mod ham i Belgien.

Retsforskrifter

2 Artikel 22 i vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i nærværende sag (herefter »vedtægten«), er indeholdt i vedtægtens afsnit II med overskriften »Tjenestemandens rettigheder og pligter« og bestemmer følgende i stk. 1:

»Det kan pålægges tjenestemanden helt eller delvis at erstatte tab, som påføres [Den Europiske Union] som følge af grove personlige fejl ved udøvelsen af eller i forbindelse med hans hverv.«

3 Vedtægtens artikel 86, der er en del af vedtægtens afsnit VI med overskriften »Disciplinærordning«, har følgende ordlyd:

»1. Over for en tjenestemand eller en forhenværende tjenestemand, der forsætligt eller uagtsomt undlader at opfylde de pligter, som påhviler ham i henhold til denne vedtægt, kan der anvendes disciplinære sanktioner.

2. Hvis ansættelsesmyndigheden eller [Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)] gøres bekendt med beviselementer, der lader formode, at pligter ikke er blevet opfyldt som omhandlet i stk. 1, kan de indlede en administrativ undersøgelse med henblik på at konstatere, om der har været tale om en sådan manglende opfyldelse af pligter.

3. Reglerne, procedurerne og foranstaltningerne for disciplinær forfølgning og reglerne og procedurerne for administrative undersøgelser er fastsat i bilag IX«

4 Som det er anført i overskriften, vedrører bilag IX til vedtægten »Disciplinær forfølgning«. Dette bilags artikel 9 med overskriften »Disciplinære sanktioner« er indeholdt i bilagets afdeling 3 og bestemmer følgende:

»1. Ansættelsesmyndigheden kan anvende en af følgende sanktioner:

a) skriftlig advarsel

b) irettesættelse

c) suspension af avancement til et højere løntrin for en periode mellem en måned og 23 måneder

d) indplacering på et lavere løntrin

e) midlertidig degradering i en periode fra 15 dage til et år

f) degradering i samme ansættelsesgruppe

g) indplacering i en lavere ansættelsesgruppe med eller uden degradering

h) fjernelse fra tjenesten, i givet fald med nedsættelse p.t. af pensionen eller med fradrag i invaliditetsydelsen i en bestemt periode, dog således at denne disciplinære sanktion ikke får virkninger for tjenestemandens ydelsesberettigede pårørende. Den pågældende tjenestemands indtægt kan dog ikke ligge under det eksistensminimum, der er fastsat i artikel 6 i bilag VIII, i givet fald forhøjet med familietillæg.

2. Hvis tjenestemanden modtager en alderspension eller en invaliditetsydelse, kan ansættelsesmyndigheden beslutte at fradrage et beløb i hans pension eller invaliditetsydelse i en bestemt periode, dog således at denne sanktion ikke får virkninger for tjenestemandens ydelsesberettigede pårørende. Den pågældende tjenestemands indtægt kan dog ikke ligge under det eksistensminimum, der er fastsat i artikel 6 i bilag VIII, i givet fald forhøjet med familietillæg.

3. Der kan kun iværksættes en enkelt sanktion for en og samme fejl.«

5 Dette bilags artikel 10 har følgende ordlyd:

»Den disciplinære sanktion skal stå i forhold til alvorligheden af den begåede fejl. For at fastslå fejlens alvorlighed og for at beslutte, hvilken sanktion der skal iværksættes, tages der især hensyn til:

a) fejlens art og de omstændigheder, hvorunder den er begået

b) omfanget af den skade, som den begåede fejl har påført institutionernes integritet, omdømme eller interesser

c) i hvor høj grad fejlen har været forsætlig eller udtryk for forsømmelse

d) de grunde, tjenestemanden har haft til at begå fejlen

e) tjenestemandens lønklasse og anciennitet

f) graden af tjenestemandens personlige ansvar

g) tjenestemandens arbejdsopgaver og ansvarsområder

h) gentagelsestilfælde af handlingen eller den kulpøse adfærd

i) tjenestemandens adfærd under hele karrieren.«

6 Artikel 25 i nævnte bilag, som er indeholdt i bilagets afdeling 7 med overskriften »Sideløbende straffesag«, bestemmer:

»Hvis der er rejst straffesag mod en tjenestemand for samme forhold, er hans sag først definitivt afgjort, når domstolskendelsen ikke længere kan appelleres.«

Sagens baggrund

7 DK tiltrådte som tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i 1994. I 1999 havde han til opgave at forvalte denne institutions bygninger i tredjelande. Med virkning fra den 1. januar 2011 blev han tilknyttet EU-Udenrigstjenesten. Den 1. januar 2016 gik DK på førtidspension.

Den straffesag, der var indledt mod DK i Belgien

8 I 2004 blev der indledt en straffesag mod DK i Belgien for korruption i perioden fra 1999 og flere år frem i forbindelse med håndteringen af offentlige udbud. Unionen, der blev repræsenteret ved Kommissionen, var civil part i denne sag.

9 Ved dom af 16. maj 2014 idømte tribunal de première instance francophone de Bruxelles (den fransksprogede ret i første instans i Bruxelles, Belgien) DK følgende straf for flere lovovertrædelser begået i forbindelse med udøvelsen af hans hverv:

– to års fængsel, der blev gjort betinget med en prøvetid på fem år

– en bøde på 27 500 EUR

– forbud mod at være bestyrelsesmedlem, direktør eller revisor i en erhvervsvirksomhed i en periode på ti år

– konfiskation af et beløb på 176 367,15 EUR.

10 I det civile søgsmål pålagde denne ret ligeledes DK in solidum at betale et beløb på 25 000 EUR i erstatning for den ikke-økonomiske skade, som den pågældende havde påført Unionens omdømme.

11 Ved dom af 30. juni 2015 stadfæstede cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles, Belgien) den nævnte rets dom, men den skærpede imidlertid den fængselsstraf, DK var idømt, til tre år, der blev gjort betinget med en prøvetid på fem år, og fastsatte erstatningen for den ikke-økonomiske skade, som DK havde påført Unionen, til 38 814 EUR.

12 Den 10. februar 2016 afviste Cour de cassation (kassationsdomstol, Belgien) den appel, der var indgivet af DK til prøvelse af dommen afsagt af cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles).

Den disciplinære forfølgning

13 Ved afgørelse af 2. maj 2007 indledte Kommissionens ansættelsesmyndighed (herefter »ansættelsesmyndigheden«) en disciplinær forfølgning af DK.

14 Da denne disciplinære forfølgning var blevet udsat, indtil den nationale straffesag, der var indledt mod vedkommende for de samme forhold, var blevet endeligt afsluttet, genoptog EU-Udenrigstjenesten ved afgørelse af 12. juli 2016 den disciplinære forfølgning mod DK.

15 Efter at have hørt DK afgav disciplinærrådet den 12. december 2016 en begrundet udtalelse, som blev meddelt den pågældende. I denne begrundede udtalelse anførte disciplinærrådet bl.a., at »de faktiske forhold [var] fastlagt af de nationale strafferetlige domstole«, at »tjenestemandens adfærd [var] en overtrædelse af vedtægtens artikel 11, 11a, 12 og 21«, og at »den eneste mulige sanktion [var] fradrag i pensionen«. I forbindelse med dets vurdering af de skærpende eller formildende omstændigheder tog disciplinærrådet navnlig højde for »det forhold, at de nationale domstole allerede [havde] pålagt tjenestemanden at betale erstatning for økonomisk og ikke-økonomisk skade«. På dette grundlag anbefalede disciplinærrådet ansættelsesmyndigheden at vedtage en disciplinær sanktion i form af et månedligt fradrag i DK's nettopension på 400 EUR i en periode på tre år.

16 Efter at have hørt DK pålagde ansættelsesmyndigheden DK »en sanktion i form af et fradrag på 1 105 EUR af den månedlige pension indtil den 30. september 2025 i henhold til artikel 9, stk. 2, i bilag IX til vedtægten«.

17 Den 20. december 2017 gav ansættelsesmyndigheden afslag på DK's klage over den omtvistede afgørelse.

Sagen for Retten og den appellerede dom

18 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 28. marts 2018 anlagde DK sag med påstand dels om annullation af den omtvistede afgørelse, dels om erstatning for tab, som han angiveligt havde lidt som følge af EU-Udenrigstjenestens tilsidesættelse af hans ret til forsvar i den straffesag, der var indledt mod ham i Belgien.

19 DK fremsatte til støtte for sin annullationspåstand to anbringender vedrørende henholdsvis fastlæggelsen af, hvilken sanktion der skulle pålægges, og hvilke formildende omstændigheder der skulle tages i betragtning i forbindelse hermed.

20 Ved den appellerede dom frifandt Retten EU-Udenrigstjenesten i den af DK anlagte sag, for så vidt som den tilsigtede annullation af den omtvistede afgørelse og dermed ikke kunne antages til realitetsbehandling, og eftersom den under alle omstændigheder var ugrundet, for så vidt som den vedrørte tilkendelse af erstatning for det tab, der angiveligt var lidt. Retten pålagde endvidere DK at betale sagsomkostningerne.

21 Hvad navnlig angår påstanden om annullation af den omtvistede afgørelse forkastede Retten i den appellerede doms præmis 28-53 det første led af DK's første anbringende om, at der var anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved en hensyntagen til den skade, der allerede havde givet anledning til erstatning. Retten fandt i det væsentlige, at i forbindelse med anvendelsen af artikel 10 i bilag IX til vedtægten var ansættelsesmyndigheden ikke forpligtet til at tage højde for den erstatning, der allerede på nationalt plan var tilkendt for den skade, som var påført Unionen.

Parternes påstande

22 DK har nedlagt følgende påstande:

– Den appellerede dom ophæves.

– Den omtvistede afgørelse annulleres.

– EU-Udenrigstjenesten tilpligtes at betale sagsomkostningerne i begge instanser.

23 EU-Udenrigstjenesten har nedlagt følgende påstande:

– Appellen forkastes.

– DK tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Om appellen

Parternes argumenter

24 Til støtte for appellen har DK påberåbt sig et enkelt anbringende. Med dette anbringende har DK gjort gældende, at Retten har begået en retlig fejl i den appellerede doms præmis 52, idet den fortolkede artikel 10, andet punktum, litra b), i bilag IX til vedtægten således, at bestemmelsen gør det muligt for ansættelsesmyndigheden at lægge den ikke-økonomiske skade, som er påført Unionen, til grund med henblik på at begrunde anvendelsen af en strengere disciplinær sanktion end den, som disciplinærrådet anbefalede, til trods for, at denne skade allerede har givet anledning til erstatning på nationalt plan.

25 Dette anbringende er opdelt i tre led.

26 DK har for det første i det væsentlige gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl i den appellerede doms præmis 52 ved at fastslå, at ansættelsesmyndigheden ikke havde anlagt et åbenbart urigtig skøn ved at beslutte, at den i henhold til artikel 10, andet punktum, litra b), i bilag IX til vedtægten ikke var forpligtet til at tage højde for den på national plan allerede pålagte erstatning for den ikke-økonomiske skade, som var påført Unionen. DK er af den opfattelse, at ansættelsesmyndigheden i henhold til artikel 25 i bilag IX til vedtægten var bundet af de konstateringer vedrørende de faktiske omstændigheder, som var foretaget på nationalt plan, og af princippet om, at en skade, der fuldt ud har givet anledning til erstatning, anses for aldrig at have eksisteret.

27 DK har for det andet i det væsentlige gjort gældende, at Retten ved i den appellerede doms præmis 52 at fastslå, at ansættelsesmyndigheden ikke var forpligtet til at tage hensyn til den erstatning, der allerede på nationalt plan var udbetalt for den ikke-økonomiske skade, som var påført Unionen, ligeledes tilsidesatte kravet om, at den disciplinære sanktion skal være forholdsmæssig, og princippet om, at en skade, der fuldt ud har givet anledning til erstatning, anses for aldrig at have eksisteret. DK har med henvisning til den retspraksis, der følger af dom af 9. september 1999, Lucaccioni mod Kommissionen (C-257/98 P, EU:C:1999:402, præmis 19 og 20), gjort gældende, at sidstnævnte princip i modsætning til, hvad Retten fastslog i den appellerede doms præmis 34, ikke blot er fastslået i belgisk ret, men udgør et almindeligt retsprincip, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, og som forbyder dobbelt erstatning for den samme skade.

28 For det tredje er DK af den opfattelse, at det var med rette, at Retten i den appellerede doms præmis 38 fastslog, at artikel 10 i bilag IX til vedtægten er udtryk for EU-lovgivers ønske om ikke at krænke det almindelige ligebehandlingsprincip ved at behandle tjenestemænd, der har udvist culpøs adfærd, forskelligt afhængigt af omfanget af den skade, der er påført den EU-institution, som disse tjenestemænd er tilknyttet. Han har imidlertid gjort gældende, at Retten i denne doms

præmis 39-41 tilsidesatte dette princip ved at fastslå, at den omstændighed, at den skade, der var påført Unionen, allerede helt eller delvist har givet anledning til erstatning, er uden betydning i forbindelse med fastsættelsen af de disciplinære sanktioner, der skal pålægges i medfør af artikel 10. Ifølge DK befinder en tjenestemand, der har erstattet den skade, der er forvoldt Unionen, sig nemlig ikke i samme situation som en tjenestemand, der ikke har betalt en sådan erstatning.

29 EU-Udenrigstjenesten har indledningsvis gjort gældende, at DK's argumentation, hvorefter ansættelsesmyndigheden skærpede den sanktion, som DK var blevet pålagt ved at tage hensyn til den skade, som angiveligt allerede havde givet anledning til erstatning, skal afvises under appellen, eftersom denne argumentation ikke tilsigter at godtgøre en eventuel retlig fejl fra Rettens side, men rejser tvivl om ansættelsesmyndighedens vurdering og udgør en omformulering af et anbringende, der blev fremsat i første instans. Selv om DK har gjort gældende, at der er sket en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, rejser denne argumentation desuden tvivl om ansættelsesmyndighedens vurdering og ikke den appellerede dom. DK har i øvrigt påberåbt sig den samme argumentation for første gang under appellen.

30 Hvad angår realiteten har EU-Udenrigstjenesten gjort gældende, at det eneste appelanbringende skal forkastes. Ifølge EU-Udenrigstjenesten begik Retten ikke en retlig fejl, da den fastslog, at den erstatning for den ikke-økonomiske skade, som er påført Unionen, således som denne er fastlagt på nationalt plan, er uden betydning for vurderingen i henhold til artikel 10 i bilag IX til vedtægten af alvorligheden af den disciplinære fejl.

Domstolens bemærkninger

Om EU-Udenrigstjenestens formalitetsindsigelse

31 EU-Udenrigstjenestens formalitetsindsigelse er for det første støttet på den begrundelse, at DK's argumentation ikke har til formål at påvise en eventuel retlig fejl fra Rettens side, men at rejse tvivl om ansættelsesmyndighedens vurdering, og i øvrigt udgør en omformulering af et anbringende, der er fremført i første instans.

32 Det fremgår i denne forbindelse af artikel 256 TEUF, artikel 58, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol samt artikel 168, stk. 1, litra d), og artikel 169 i Domstolens procesreglement, at et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, og de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand. Ifølge Domstolens faste praksis er dette krav ikke opfyldt, når appelskriftet – endog uden at indeholde en argumentation, der har til formål præcist at angive den retlige fejl, den appellerede dom angiveligt er behæftet med – blot gentager de anbringender og argumenter, der allerede er blevet fremført for Retten. En sådan appel har i realiteten kun til formål at opnå, at de i stævningen for Retten fremsatte påstande pådømmes endnu en gang, hvilket ligger uden for Domstolens kompetence (dom af 16.12.2020, Rådet m.fl. mod K. Chrysostomides & Co. m.fl., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P og C-604/18 P, EU:C:2020:1028, præmis 127 og den deri nævnte retspraksis).

33 Imidlertid kan retsspørgsmål, som Retten har behandlet, diskuteres på ny under en appelsag, såfremt appellanten bestrider Rettens fortolkning eller anvendelsen af EU-retten. Hvis en appellant således ikke kunne basere sin appel på anbringender og argumenter, som allerede havde været fremført for Retten, ville appelproceduren nemlig blive berøvet en del af sin mening

(dom af 9.7.2020, Haswani mod Rådet, C-241/19 P, EU:C:2020:545, præmis 50, og af 9.12.2020, Groupe Canal + mod Kommissionen, C-132/19 P, EU:C:2020:1007, præmis 19 og den deri nævnte retspraksis).

34 I den foreliggende sag skal det bemærkes, at DK med appellen har kritiseret Rettens konklusion i den appellerede doms præmis 52, hvorefter ansættelsesmyndigheden ikke havde anlagt et åbenbart urigtig skøn ved med henvisning til artikel 10 i bilag IX til vedtægten at beslutte, at det ikke var nødvendigt at tage højde for den erstatning, som Unionen var blevet tilkendt på nationalt plan for den påførte skade, og den retlige vurdering, der var medvirkende til, at Retten forkastede det første led af det første anbringende, der var fremsat for den. Selv om der i appelskriftet henvises til ansættelsesmyndighedens vurdering, er dette desuden kun tilfældet, for så vidt som denne vurdering er tiltrådt af Retten og med henblik på at anfægte de retlige fejl, som Retten angiveligt begik, uden at begrænse sig til at gentage de anbringender og argumenter, der allerede er blevet fremført for Retten.

35 Hvad for det andet angår EU-Udenrigstjenestens argument om, at DK for første gang under appellen har påberåbt sig en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, bemærkes, at Domstolens kompetence under en appelsag er begrænset til at tage stilling til den retlige afgørelse, der er blevet truffet vedrørende de anbringender og argumenter, der er blevet behandlet ved Retten. Inden for rammerne af et anbringende, som kan antages til realitetsbehandling, tilkommer det imidlertid i princippet appellanten at fremsætte argumenter til støtte for anbringendet, således som denne forstår det, enten ved at støtte sig på argumenter, der allerede er anvendt for Retten, eller ved at fremsætte nye argumenter, bl.a. vedrørende Rettens stillingtagen. Hvis det forholdt sig anderledes, ville appelproceduren blive berøvet en del af sin mening (jf. i denne retning dom af 18.1.2007, PKK og KNK mod Rådet, C-229/05 P, EU:C:2007:32, præmis 61 og 64, og af 19.12.2019, HK mod Kommissionen, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, præmis 26 og 27).

36 I den foreliggende sag skal det bemærkes, at fortolkningen af artikel 10 i bilag IX til vedtægten, og bestemmelsens anvendelse i forbindelse med en skade påført Unionen, der allerede har udløst erstatning, blev drøftet for Retten under sagens behandling i første instans. DK's argumentation om en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet har til formål at anfægte Rettens bedømmelse af det første anbringendes første led i den sag, der blev anlagt ved den. I forbindelse med denne bedømmelse lagde Retten i den appellerede doms præmis 38-41 vægt på den omstændighed, at de fejl, der var begået af Unionens tjenestemænd, skulle behandles forskelligt afhængigt af omfanget af den forvoldte skade, samtidig med, at den fastslog, at den omstændighed, at denne skade allerede helt eller delvist har givet anledning til erstatning, er uden betydning for fastlæggelsen af alvorligheden af den begåede fejl med henblik på anvendelsen af denne bestemmelse. Denne argumentation har således til formål på udførlig vis at anfægte Rettens fortolkning og anvendelse af denne bestemmelse i disse præmisser i den appellerede dom, og den udgør ikke et nyt anbringende, som det er forbudt at fremsætte under appellen (jf. analogt dom af 18.1.2007, PKK og KNK mod Rådet, C-229/05 P, EU:C:2007:32, præmis 63, og af 19.12.2019, HK mod Kommissionen, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, præmis 28).

37 Følgelig skal den af EU-Udenrigstjenesten fremsatte formalitetsindsigelse forkastes.

Realiteten

38 Inden for rammerne af det første led i det enkelte appelanbringende vedrørende en tilsidesættelse af artikel 10, andet punktum, litra b), i bilag IX til vedtægten, sammenholdt med artikel 25 i dette bilag til vedtægten, har DK i det væsentlige gjort gældende, at der ikke kan tages hensyn til en skade, der allerede har givet anledning til fuld erstatning i forbindelse med vurderingen af alvorligheden af den begåede disciplinære fejl, med den begrundelse, at ansættelsesmyndigheden ifølge denne bestemmelse er bundet af de nationale strafferetlige domstoles bedømmelser og princippet om, at en skade, der fuldt ud har givet anledning til erstatning, anses for aldrig at have eksisteret.

39 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at ifølge ordlyden af artikel 10, første punktum, i bilag IX til vedtægten skal den disciplinære sanktion stå i forhold til alvorligheden af den begåede fejl. Bilagets artikel 10, andet punktum, opregner på ikke-udtømmende vis i litra a)-i) en række forhold, som der »især« tages hensyn til for at fastslå fejlens alvorlighed og for at afgøre, hvilken sanktion der skal iværksættes. Et af disse forhold kan ifølge dette bilags artikel 10, andet punktum, litra b), være »omfanget af den skade, som den begåede fejl har påført institutionernes integritet, omdømme eller interesser«.

40 Det bemærkes endvidere, at det følger af artikel 25 i bilag IX til vedtægten, at hvis der er rejst straffesag mod en tjenestemand for samme forhold som dem, der er genstand for en disciplinærsag, er hans sag først definitivt afgjort, når den afgørelse, der er truffet af en domstol i en national straffesag, ikke længere kan appelleres. Denne bestemmelse tilgodeser for det første hensynet til ikke at påvirke retsstillingen for den pågældende tjenestemand i forbindelse med en strafferetlige forfølgning, der er indledt mod den pågældende som følge af forhold, som i øvrigt er genstand for en disciplinær forfølgning i institutionen, og er for det andet endvidere medvirkende til, at der inden for rammerne af en disciplinærsag kan tages hensyn til den bedømmelse af de faktiske omstændigheder, som er foretaget af den nationale ret i straffesager, når sidstnævnte rets afgørelse ikke længere kan appelleres.

41 Den nævnte bestemmelse præciserer ikke, om den nationale ret i straffesagers konstateringer vedrørende de faktiske omstændigheder, kan binde ansættelsesmyndigheden i forbindelse med den nævnte disciplinære forfølgning. Under alle omstændigheder tilkommer det alene de kompetente EU-myndigheder at foretage den retlige kvalificering af de faktiske forhold i henhold til de relevante bestemmelser i EU-retten, såsom artikel 10 i bilag IX til vedtægten. Disse myndigheder er ikke bundet af en eventuel kvalifikation af disse faktiske omstændigheder, som er foretaget inden for rammerne af en national straffesag (jf. analogt hvad angår disciplinær forfølgning af et medlem af Kommissionen dom af 11.7.2006, Kommissionen mod Cresson, C-432/04, EU:C:2006:455, præmis 121). Da artikel 10 ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde, skal den nemlig undergives en selvstændig og ensartet fortolkning i Unionens retsorden med henblik på at sikre ligebehandling af tjenestemænd i forbindelse med anvendelsen af vedtægtens bestemmelser (jf. analogt hvad angår vedtægtens artikel 85a dom af 15.10.2015, Axa Belgium, C-494/14, EU:C:2015:692, præmis 21 og 23-25).

42 I den foreliggende sag fremgår det af nærværende doms præmis 8, 10 og 11, at tribunal de première instance francophone de Bruxelles (den fransksprogede ret i første instans i Bruxelles) og, i appelsagen, cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles) dømte DK til at betale

38 814 EUR i erstatning for den ikke-økonomiske skade, som DK ifølge disse strafferetlige domstoles konstateringer har påført Unionen ved at have gjort sig skyldig i korruption ved forvaltningen af offentlige kontrakter i perioden fra 1999-2005.

43 De nævnte strafferetlige domstoles fastsættelse inden for rammerne af national ret af omfanget af den ikke-økonomiske skade, som Unionen blev påført, og den erstatning, der skal betales herfor, er imidlertid på ingen måde til hinder for, at der tages hensyn til nævnte skade og den eventuelle erstatning med henblik på fastlæggelsen af alvorligheden af den disciplinære fejl begået af den pågældende, eftersom en sådan hensyntagen ikke er et spørgsmål om de faktiske omstændigheder, men henhører under den retlige kvalificering af de faktiske omstændigheder, som det tilkommer ansættelsesmyndigheden at foretage i lyset af bestemmelserne i artikel 10 i bilag IX til vedtægten, og i denne sammenhæng er ansættelsesmyndigheden ikke bundet af en eventuel kvalificering inden for rammerne af en straffesag på nationalt plan.

44 Der er intet i ordlyden af artikel 10, andet punktum, litra b), i bilag IX til vedtægten, som gør fastlæggelsen af alvorligheden af den fejl, som den pågældende tjenestemand har begået, og den disciplinære sanktion, der skal pålægges sidstnævnte – henset til omfanget af den skade, der er påført Unionens institutioners integritet, omdømme eller interesser som følge af den begåede fejl – betinget af, at den pågældende skade endnu ikke har givet anledning til erstatning. Som Retten med rette har anført i den appellerede doms præmis 39, er det i forbindelse med en disciplinær forfølgning inden for rammerne af artikel 10 i bilag IX til vedtægten nemlig irrelevant, om der var ydet hel eller delvis erstatning for skaden, eftersom formålet med bestemmelsen ikke er at fastsætte en erstatning, men at pålægge en sanktion. Under alle omstændigheder kan det, henset til betragtningerne i nærværende doms præmis 40 og 41, ikke udledes af artikel 25 i bilag IX til vedtægten, at det civilretlige princip i en medlemsstat, hvorefter en skade, der fuldt ud har givet anledning til erstatning, anses for aldrig at have eksisteret, kan anvendes mutatis mutandis i forbindelse med en disciplinærsag.

45 Det følger heraf, at det første led i det eneste appelanbringende skal forkastes som ugrundet.

46 Med det tredje led i det eneste appelanbringende, der skal behandles som det næste, har DK i det væsentlige gjort gældende, at Retten har tilsidesat ligebehandlingsprincippet ved i den appellerede doms præmis 39-41 at fastslå, at det i forbindelse med fastlæggelsen af alvorligheden af den begåede disciplinære fejl er uden betydning, at den skade, der er påført Unionen, allerede helt eller delvist har givet anledning til erstatning.

47 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at ligebehandlingsprincippet kræver, at ensartede forhold ikke behandles forskelligt, og at forskellige forhold ikke behandles ensartet, medmindre en sådan behandling er objektivt begrundet (dom af 7.3.2017, RPO, C-390/15, EU:C:2017:174, præmis 41, og af 25.6.2020, CSUE mod KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, præmis 90 og den deri nævnte retspraksis).

48 Ifølge Domstolens faste praksis skal de omstændigheder, som kendetegner forskellige situationer, og deres eventuelle sammenlignelige karakter, fastlægges og vurderes på grundlag af indholdet af og formålet med de omhandlede bestemmelser, idet der i dette øjemed skal tages hensyn til de foreliggende principper og mål på det pågældende område (dom af 7.3.2017, RPO, C-390/15, EU:C:2017:174, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis, og af 6.9.2018, Piessevaux mod Rådet, C-454/17 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2018:680, præmis 79).

49 I den foreliggende sag har DK gjort gældende, at en tjenestemand, der har erstattet en skade, der er påført Unionen, ikke befinder sig i samme situation som en tjenestemand, der ikke har betalt en sådan erstatning, således at den skade, der er forvoldt af den første af disse tjenestemænd, efter DK's opfattelse ikke skal tages i betragtning i forbindelse med anvendelsen af artikel 10, andet punktum, litra b), i bilag IX til vedtægten.

50 Som anført i nærværende doms præmis 39 regulerer artikel 10 fastsættelsen af den disciplinære sanktion, der skal pålægges, og bestemmer, at denne sanktion skal stå i forhold til alvorligheden af den begåede fejl, bl.a. under hensyntagen til omfanget af den skade, der er påført Unionen. Som Retten i det væsentlige bemærkede i den appellerede doms præmis 37, følger det af selve ordlyden af artikel 10, at den heri fastsatte disciplinære foranstaltning har til formål at sanktionere den culpøse adfærd. I henhold til vedtægtens artikel 86, stk. 1, er en sådan culpøs adfærd en følge af, at den pågældende tjenestemand har undladt at opfylde de pligter, som påhviler den pågældende i henhold til vedtægten. Som generaladvokaten har anført i punkt 58 i forslaget til afgørelse, har vedtægten til formål at sikre overholdelsen af regler og forpligtelser, der har til hensigt at garantere, at en institution fungerer korrekt, ved at pålægge disciplinære sanktioner.

51 Ved at indtræde som civil part i straffesagen mod DK i Belgien har Unionen derimod søgt at opnå erstatning for den ikke-økonomiske skade, der er påført dens omdømme. Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 57 i forslaget til afgørelse, er formålet med denne erstatning ikke at sanktionere den pågældende tjenestemands culpøse adfærd, men at opnå en civilretlig erstatning og dermed en genoprettelse af situationen, der forelå forud for denne adfærd.

52 Det følger af det foregående, at formålet og hensigten med dels den disciplinære sanktion, som er pålagt DK, dels erstatningen for den skade, som DK har påført Unionen, ikke er ens.

53 Dette gælder så meget desto mere, som at vedtægtens artikel 86, stk. 1, ganske vist opstiller et princip om, at enhver tilsidesættelse af en tjenestemands vedtægtsmæssige forpligtelser kan medføre, at den pågældende pålægges en disciplinær sanktion, mens vedtægtens artikel 22, stk. 1, bestemmer, at denne tjenestemand kan pålægges helt eller delvis at erstatte tab, som påføres Unionen som følge af grove personlige fejl ved udøvelsen af eller i forbindelse med hans hverv, således at anvendelsen af en disciplinær sanktion og erstatningen for en skade, påført Unionen, er uafhængige af hinanden.

54 Den omstændighed, at en tjenestemand har erstattet den ikke-økonomiske skade, som den pågældende har påført Unionen, kan således ikke placere vedkommende i en situation, der adskiller sig fra den, som en tjenestemand, der ikke har ydet en sådan erstatning, befinder sig i, med henblik på at fastlægge alvorligheden af den af tjenestemanden begåede fejl og den disciplinære sanktion, der skal pålægges den pågældende, henset til navnlig omfanget af den skade, der er påført Unionen i henhold til artikel 10, andet punktum, litra b), i bilag IX til vedtægten.

55 Retten tilsidesatte således ikke ligebehandlingsprincippet ved i den appellerede doms præmis 39-41 at fastslå, at det i forbindelse med vurderingen af alvorligheden af fejl begået af en tjenestemand og ved fastlæggelsen af den disciplinære sanktion, som vedkommende skal pålægges i medfør af denne bestemmelse, er irrelevant, at den skade, der er påført Unionen, allerede helt eller delvist har givet anledning til erstatning.

56 Det følger heraf, at det tredje led af det eneste appelanbringende skal forkastes som ugrundet.

57 Hvad endelig angår det andet led i det eneste appelanbringende om en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet skal det bemærkes, at selv om ansættelsesmyndigheden pålagde DK en økonomisk sanktion, er hverken formålet eller hensigten hermed, henset til betragtningerne i nærværende doms præmis 50, at yde erstatning for den skade, der er påført Unionen, men at sanktionere den disciplinære fejl, som DK har begået ved at tilsidesætte sine vedtægtsmæssige forpligtelser. I modsætning til, hvad sidstnævnte har gjort gældende, kan anvendelsen af en sådan sanktion således ikke anses for at være en tilkendelse af erstatning to gange for den pågældende skade i strid med proportionalitetsprincippet. Det følger heraf, at spørgsmålet om, hvorvidt det i nærværende doms præmis 26 omhandlede princip ikke blot er et belgisk civilretligt princip, men, som appellanten har gjort gældende, et almindeligt retsprincip, der gælder i alle medlemsstaterne, og som forbyder dobbelt erstatning for samme skade, er irrelevant i den foreliggende sag.

58 Denne konklusion kan ikke drages i tvivl af den retspraksis, der følger af dom af 9. september 1999, Lucaccioni mod Kommissionen (C-257/98 P, EU:C:1999:402, præmis 19 og 20), som DK har påberåbt sig til støtte for det tredje led af det eneste appelanbringende, for så vidt som denne dom ikke, som i det foreliggende tilfælde, vedrørte en kumulation af en erstatning og en disciplinær sanktion, men en kumulation af forskellige former for erstatning for en skade, som en tjenestemand har lidt som følge af en ulykke eller en sygdom.

59 Det følger heraf, at det tredje led af det eneste appelanbringende skal forkastes som ugrundet.

60 Henset til alle ovenstående betragtninger skal appellen forkastes i det hele.

Sagsomkostninger

61 I henhold til artikel 184, stk. 2, i Domstolens procesreglement træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt appellen ikke tages til følge. I henhold til samme procesreglements artikel 138, stk. 1, der i medfør af dets artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

62 Da EU-Udenrigstjenesten har nedlagt påstand om, at DK tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og da sidstnævnte har tabt sagen, bør det pålægges DK at betale sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Anden Afdeling):

1) Appellen forkastes.

2) DK betaler sagsomkostningerne.

Underskrifter